

Onderwerp:
Rapportage evaluatie Bestuurlijk Aanbesteden

Datum: 21 maart 2019

Door: Janneke Franken
contractmanager

Aanleiding

De A2- en BOV-Kempengemeenten hebben in 2017 en 2018 de inkoop en de financieringsvorm voor o.a. Wmo Begeleiding geëvalueerd. De manier van inkopen, middels bestuurlijk aanbesteden, is daarbij niet meegenomen. Voor Bizob een mooi moment om dat onderdeel van de inkoop te evalueren. Wat gaat er goed en wat kan er anders bij volgende aanbestedingen? De uitkomsten zullen worden besproken met de beleidsmedewerkers van de verschillende gemeenten opdat ze meegenomen kunnen worden bij nieuwe aanbestedingen waar bestuurlijk aanbesteden een optie is.

Opzet onderzoek

Er is bij Bizob gestart met een interne bijeenkomst met alle medewerkers die betrokken zijn bij het proces van bestuurlijk aanbesteden. Daarbij hebben we gebrainstormd over alles wat we van bestuurlijk aanbesteden vinden en wat er anders of beter kan. Na de brainstormsessie is de groep verdeeld en is bestuurlijk aanbesteden vanuit de drie verschillende functies (inkoop, contractmanagement, contractbeheer) bekeken. Die opmerkingen en ervaringen zijn samengevoegd en daar is een lijst met aanbevelingen uit ontstaan.

Copyright © Bizob

Dit document is eigendom van Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob). Niets uit dit document mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bizob.

Disclaimer

Bizob is op geen enkele wijze aansprakelijk voor het gebruik of de (nadelige) gevolgen van de toepassing van de informatie in dit document.

Daarna zijn de zorgaanbieders bevestigd. Dit gebeurde middels een enquête in de A2-gemeenten. Veel van die aanbieders zijn ook aanbieder in de overige regio's. Ook hier is een lijst met aanbevelingen uit ontstaan.

Het uiteindelijke doel is om de belangrijkste aanbevelingen mee te nemen bij een nieuwe aanbesteding en deze waar gewenst toe te passen.

Onderzoeksresultaten

1. Bizob

Vanuit de interne sessies met de Bizob medewerkers is een lijst met sterke en zwakke punten ontstaan evenals een lijst met aanbevelingen. Hieronder worden deze punten en aanbevelingen beschreven.

Sterke punten:

- Grote keuze vrijheid van de cliënt: burgers hebben voldoende keus om uit te kiezen en zijn vrij om te gaan naar welke aanbieder zij willen. Daarnaast zorgt het wegvallen van een aanbieder niet direct voor problemen en kunnen cliënten gemakkelijker worden herplaatst.
- Flexibiliteit:
 - o Doorontwikkeling producten en overeenkomsten: bestuurlijk aanbesteden geeft de mogelijkheid om in overleg met de aanbieders de overeenkomst en de producten te wijzigingen.
 - o Volledige dekking door laagdrempelige toetreding: wanneer er aanbieders worden gemist om alle cliënten te kunnen voorzien is het gemakkelijk om deze aanbieders toe te voegen aan de lijst met aanbieders. Dit doordat er weinig eisen worden gesteld aan de deelname tot de overeenkomst en er te allen tijde kan worden toegetreden.
- Inzicht in en kennis van de markt: doordat aanbieders zichzelf kunnen aanmelden krijg je een goed beeld van alle mogelijke partijen binnen de markt en in de regio. Door contract- en leveranciersmanagement leer je deze partijen kennen.
- Partnership:
 - o Langdurige relatie: door de flexibiliteit kunnen overeenkomsten voor een langere periode worden afgesloten dan bij een reguliere aanbesteding. Door de langere contractperiode kunnen er intensievere relaties met aanbieders worden aangegaan.

Zwakke punten:

- Grote “span of control” door groot aantal aanbieders en dus administratieve lasten
verzwaring: alle aanbieders dienen gecontroleerd te worden middels KPI’s, bevestigd te worden over wijzigingen in de overeenkomst en dienen allemaal het addendum te ondertekenen. Van alle gecontracteerde aanbieders zijn veel overeenkomsten die niet worden gebruikt (zogenaamde lege overeenkomsten). Ondanks dat deze niet worden gebruikt dienen wel alle taken te worden uitgevoerd dit zorgt voor veel meer werk.
- Brede overlegstructuur (FOT en DOT):
 - o Tafelmoeheid (initiatieven van aanbieders blijven achter): de FOT’s zijn in het leven geroepen om in het begin stadium gezamenlijk afspraken te maken over de inrichting van de overeenkomst en het proces. Daarna zouden deze gebruikt worden voor de verdere transformatie en innovatie. Echter dit komt niet van de grond en het is bij veel gemeenten éénrichtingsverkeer. Door alle verschillende tafels waar vaak dezelfde aanbieders aanschuiven is de kans op ‘tafelmoeheid’ groot. Daardoor is het vaak een verplichte bijeenkomst waar nauwelijks vooruitgang wordt geboekt.
- Laagdrempelige toetreding: wat een voordeel kan zijn kan in dit geval ook een nadeel zijn. Door de laagdrempelige toetreding is het lastig om partijen uit te sluiten. Daardoor kan het moeilijk zijn om de kwaliteit te waarborgen.

Aanbevelingen:

- Flexibele FOT’s:
 - o Op afroep;
 - o Bij speciale thema’s;
 - o Kennismarkten / speeddates;
 - o Eén FOT behouden voor contractuele zaken.
- Doorontwikkeling van de DOT:
 - o Meer betrekken van de overige aanbieders;
 - o Aantrekkelijker maken om mee te denken;
 - o Zoeken naar een juiste manier om hen te benaderen (ICT).
- Opstellen basisset eisen voor toetreding. Opstellen van Programma van Eisen ter verduidelijking, de eisen niet enkel benoemen in de overeenkomst. Op die manier zorg je voor een duidelijk overzicht van de eisen waar een aanbieder aan moet voldoen.
- Stellen van meer eisen voor waarborgen van de kwaliteit.
- Hoeveelheid aanbieders beperken door scherpere controle op gestelde (kwaliteits)eisen.

2. Zorgaanbieders

Alle zorgaanbieders van de A2 gemeenten zijn gevraagd mee te doen aan de enquête evaluatie bestuurlijk aanbesteden. Hierop is een response gekomen van 35 procent. Hieronder worden de sterke en zwakke punten weergegeven. Naar aanleiding daarvan is een lijst met aanbevelingen beschreven.

Sterke punten:

- Flexibiliteit;
- Open inschrijving: het kunnen deelnemen aan de overeenkomst wanneer de aanbieder wenst;
- Het hebben van inbreng in de overeenkomst (DOT en FOT);
- Overleg met gemeenten (FOT).

Zwakke punten:

- Laagdrempelige toetreding;
 - o Meer eisen aan de voorkant: ook aanbieders geven aan dat de lage drempel zowel een voordeel als een nadeel is. Sommige aanbieders geven aan meer eisen te willen aan de voorkant;
 - o Beperken van de inschrijfmomenten.
- Betere communicatie;
 - o Rondom de aanpassingen in de overeenkomst;
 - o Meer transparantie over gemaakte keuzes.
- FOT en DOT overzichtelijker maken;
 - o Neem mening van de aanbieders serieus.
- Veel lege overeenkomsten.

Aanbevelingen:

- Meer eisen aan de voorkant stellen, waardoor de toetreding minder laagdrempelig is;
- Verbeteren van de FOT en DOT;
- Door het beperken van het aantal inschrijfmomenten en het verminderen van de hoeveelheid lege overeenkomsten zal het aantal aanbieders worden beperkt.

Advies

Zowel de zorgaanbieders als Bizob medewerkers geven nagenoeg dezelfde sterke als zwakke punten aan. Daarmee geven zij ook dezelfde aanbevelingen. Bij een nieuwe aanbesteding waar bestuurlijk aanbesteden een reële optie is, wordt aanbevolen om te kijken naar onderstaande drie onderwerpen:

1. Meer (kwaliteits-)eisen stellen en controleren aan de voorkant;
2. Minder aanbieders. Vooraf, door o.a. het stellen van hogere eisen en tijdens de overeenkomst door o.a. het beëindigen van lege overeenkomsten;
3. Duidelijkere communicatie via Negometrix, DOT en/of FOT.